



Complexnummer: 524947

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

St. Laurentius

Aantal complexonderdelen

13

Monumentnummers van complexonderdelen

524948, 524949, 524950, 524951,
524952, 524953, 524954, 524955,
524956, 524957, 524958, 524959,
524960

Woonplaats

Oudorp

Gemeente

Alkmaar

Provincie

Noord-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Herenweg 79, 1829 AC Oudorp

Complexomschrijving

Inleiding

Rooms-katholiek kerkcomplex "St. Laurentius" bestaande uit 13 onderdelen: een aan de westzijde van de Herenweg gelegen KERKGEBOUW (1879-1880) met bijbehorende PASTORIE en pastorieTUIN, een BEGRAAFPLAATS (1862) met begraafplaatsMUUR, een PRIESTERGRAF (1881), drie FAMILIEGRAVEN, een lindenLAAN met twee TOEGANGSHEKKEN en een BOSSCHAGE. De aan ST. Laurentius gewijde kerk en de pastorie zijn evenals het priestergraf ontworpen in neogotische stijl door de Rotterdamse architect E.J. Margry (Harderwijk 1841 - 1891). De bouw van de kerk en pastorie werd opgedragen aan de Alkmaarse timmerman-aannemer en molenmaker B. Brinkman. De kerk verving een uit 1736-1737 daterende schuilkerk die achterin de huidige pastorietaan stond. De naastgelegen begraafplaats is aangelegd in 1862. Tot het in de dorpskern van Oudorp gelegen terrein van de kerk behoren verder een lindenlaan, genaamd "Stroomerlaantje", en een bosperceel, het "Kerkenbos".

Omschrijving

Het uit de 13 genoemde onderdelen bestaande kerkelijke complex is gesitueerd op een ruim L-vormig terrein dat aan de noordzijde begrensd wordt door de Munnikenweg, aan de oostzijde door de Herenweg, aan de zuidzijde door de Carmelietenstraat en aan de westzijde door de Molentocht. De kerk, een driebeukige pseudobasiliek met



halfingebouwde fronttoren, is georiënteerd op het westen (Herenweg) waardoor het koor aan de straatzijde ligt en niet de toren. De ten zuiden van de kerk gesitueerde pastorie wordt door een nieuwe tussenbouw (niet beschermd) met de kerk verbonden. Ten noorden van de pastorietaan liggen achtereenvolgens de begraafplaats en het Kerkenbos. Langs de oostzijde vanaf de Munnikenweg loopt de lindenlaan (Stroomerlaantje) die eindigt bij de pastorietaan. Het begin en einde van deze laan wordt gemarkeerd door een houten hek. Zowel de begraafplaats als de kerk hebben de hoofdingang aan het Stroomerlaantje. Tussen de begraafplaats en de laan staat een muur van rode baksteen waarin een ijzeren toegangshek. Van de graven op de begraafplaats zijn er met name vier beschermenswaardig: het priestergraf aan het einde van het middenpad; twee familiegraven ten weerszijden en een derde familiegraf dat zich meer naar links bevindt in de achterliggende rij.

Waardering

Het rooms-katholiek kerkcomplex "St. Laurentius" bestaande uit een kerkgebouw, pastorie, pastorietaan, begraafplaats, begraafplaatsmuur, priestergraf, drie familiegraven, lindenlaan, twee toegangshekken en een boschage is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard katholiek ensemble uit de tweede helft van de 19de eeuw met centraal een begraafplaats en een dorpskerk met pastorie. Daarnaast als gaaf voorbeeld van neogotische kerkarchitectuur uit het laatste kwart van de 19de-eeuw, representatief voor het oeuvre van de architect E.J. Margry. Het complex heeft tevens stedenbouwkundige waarde vanwege de prominente ligging in de dorpskern van Oudorp.



Monumentnummer*: 524948

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82768/120

*Monumentnaam***

St. Laurentiuskerk

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Aan Sint Laurentius gewijde KERK uit 1879-1880 gebouwd in neogotische stijl naar ontwerp van architect Margry, hoofdonderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Omschrijving

Driebeukige pseudobasiliek met een halfingebouwde fronttoren, een schip van acht traveeën onder een leigedekt zadeldak, en een ondiep koor met driesijdige sluiting. Het buitenmuurwerk is opgetrokken in roodgele machinale baksteen waalformaat in kruisverband met snijvoeg. Het muurwerk heeft een omgaande plint met een hardstenen bovenrand, en onder de vensters een cordonlijst van rode profielsteen. De steunberen zijn bovenaan en ter hoogte van de versnijdingen afgedekt met hardsteen. De spitsbogen boven de vensters, spaarvelden en nissen, hebben een sluitsteen van kalksteen. De op vierkant grondplan opgetrokken toren in het midden van de voorgevel (W) is opgebouwd uit drie segmenten - het middenste segment is hoger dan de onderste en bovenste - en voorzien van een hoge, ingesnoerde achtszijdige spits met een leidekking en bovenop een smeedijzeren kruis met vergulde haan. De toren heeft op de hoeken tot bovenaan toe haakse steunberen met twee versnijdingen ter hoogte van de segmentovergangen. Tegen de voorzijde van de onderste geleding is een gotisch portaal aangebracht waarvan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



steile topgevel bekroond wordt door een hardstenen kruisbloem. De terugliggende voordeur is uitgevoerd als dubbele deur van opgeklampte kraalschroten en voorzien van smeedijzeren sierbeslag. Tegen de dagkanten van het portaal staat een ranke zuil van kalksteen met een hardstenen basement en een bladkapiteel van zachtere steen. Het bovenlicht boven de hardstenen latei van de deur is uitgevoerd als een spitsboogvenster met groen glas-in-lood en maaswerk van kalksteen. Bovenin de topgevel van het portaal zijn drie spitsboognisjes aangebracht. De onderste geleding wordt van de middenste geleding gescheiden door uitkragend siermetselwerk waarin twee muizentanden. In het middensegment zijn drie hoge spitsboogvensters aangebracht waarboven een roosvenster binnen een spitsbogig spaarveld. Deze drie vensters en het in kalksteen uitgevoerde roosvenster zijn voorzien van gebrandschilderde ramen. Boven het roosvenster bevinden zich, evenals in de zijgevels van de toren, drie kleine spitsboognissen, waarboven een uitkragende dubbele muizentand en siermetselwerk in de vorm van diagonale ruiten bestaande uit uitgemetselde rollagen met op de snijpunten blokjes kalksteen. De bovenste torengleding heeft aan alle vier zijden een spitsboogvormig spaarveld met bovenin een wijzerplaat en daaronder twee gekoppelde galmgaten met spitsboogvorm. Onder de geprofileerde hardstenen bovenrand van de toren bevindt zich uitkragend metselwerk in de vorm van twee dubbele muizentanden. De door een ezelsrug afgedekte voorgevel heeft links en rechts van de toren een steunbeer met versnijding, en op de hoeken haakse steunberen met twee versnijdingen waarop een achthoekige gemetselde bekroning met een achtzijdig tentdak van hardsteen. In het verlengde van de zijbeuken is links en rechts in de voorgevel een spitsboogvenster aangebracht waarin maaswerk van kalksteen en gebrandschilderd glas. Boven deze vensters heeft de voorgevel een band van uitkragend metselwerk (ondermeer drie muizentanden). Hierboven bevindt zich aan de buitenkant van de twee steunberen links en rechts van de toren een luik waarboven een hardstenen latei en een spitsboognis. Op dezelfde hoogte bevindt zich ter weerszijden van de toren een smal spitsboogvenster. Onder het linker venster bevindt zich lager nog een smal getoogd venster. De zijgevels worden door steunberen met één versnijding geleed in acht traveeën. In elke travee zijn twee spitsboogvensters aangebracht. Aan de kant van de voorgevel bevindt zich nog een halve travee zonder vensteropening. Boven de zijgevels loopt een gootlijst op een uitkragende dubbele muizentand waaronder een rollaag in de vorm van een zaagtand met op de hoekpunten kalksteen. Tegen de zesde hele travee vanaf de voorgevel zijn beide zijgevels voorzien van een rechthoekige biechtstoeluitbouw waarin twee kleine spitsboogvensters. Deze uitbouwen hebben een leigedekt lessenaarsdak waaronder een grijsgeaasde natuurstenen dakgoot op een dubbele muizentand. Het grote zadeldak telt boven beide zijgevels vijf dakkapellen: links, rechts en in het midden één, en daartussen bovenin twee kleinere. De dakkapellen hebben leigedekte zijkanten en een dito zadeldak met een overstek en windveren in spitsboogvorm. De onderste zijn voorzien van een luik met drie lancetvensters, de bovenste van een spitsboogvormig luik met een rond raampje. Het koor heeft een vijfzijdig leigedekt dak dat aansluit tegen de door een hardstenen kruis bekroonde en met ezelsrug afgedekte oostelijke topgevel van het schip. Deze gevel heeft een band van siermetselwerk als in de voorgevel, waarboven eveneens links en rechts een luik met hardstenen latei en spitsboognis, en op de hoeken haakse steunberen met één versnijding. Op het koordak staat middenachter een dakkappel als die onderaan de zijschilden van het hoofddak. Het koor wordt geleed door steunberen met twee versnijdingen. In de drie traveeën van de koorsluiting is een hoog spitsboogvenster aangebracht voorzien van gebrandschilderd glas.

INTERIEUR. In het interieur worden middenschip en zijbeuken van elkaar gescheiden door een spitsboogarcade op achthoekige pijlers van gele machinale baksteen met dito basementen van paarsrode machinale baksteen afgesloten door een geprofileerde hardstenen plaat. Op de kalkstenen bladwerkkapitelen rust een liseen van rode baksteen waartegen een ronde schalk van kalksteen geplaatst op een eveneens kalkstenen bladconsole. De schalken zijn



voorzien van een bladwerkkapiteel ter hoogte van de eveneens kalkstenen cordonlijst die de witgepleisterde muurvlakken boven de rode spitsbogen afsluit. Onder deze cordonlijst bevinden zich twee lagen rode baksteen en drie muizentanden van gele baksteen. Op de genoemde schalken is een lagere dito schalk geplaatst die de in rode baksteen uitgevoerde muurstrook boven de cordonlijst geleed. Dit muurvlak heeft per travee een liggend spaarveld waarin drie spitsboognissen en waarboven drie muizentanden van gele baksteen. Hierboven wordt het muurwerk van het middenschip eveneens afgesloten door drie gele muizentanden. Het houten spitstongewelf boven het middenschip wordt geleed door gordelbogen die onderaan voorzien zijn van een verguld bladmotief en rusten op de bovenste schalken. Langs de randen van de gewelfvakken is een gepolychromeerde schildering aangebracht met florale motieven. In het midden van elk gewelfvak bevindt zich een rond ventilatierooster in de vorm van een uitgezaagde bloem (waarachter sinds kort rood glas om warmteverlies tegen te gaan). De door rode spitsbogen van elkaar gescheiden rechthoekige zijbeuktraveeën worden overwelfd door kruisribgewelven van gele baksteen op geprofileerde kalkstenen ribben. De spitsbogen rusten in de zijmuur op pilasters van rode machinale baksteen met een kalkstenen bladwerkkapiteel. Hiertussen wordt het eveneens in rode machinale baksteen (halfsteens verband met snijvoeg) gemetselde onderste gedeelte van de zijmuren afgesloten door een cordonlijst van kalksteen waarboven een kruisweg van beschilderde ijzeren platen. De kruisweg wordt ter hoogte van de zesde travee (gerekend vanaf de ingang) onderbroken voor een rijkgesneden neogotische eikenhouten wandbetimmering rond de twee van glas-in-lood voorziene paneeldeuren van de uitgebouwde biechtstoelen. In de witgepleisterde bovenste helft van de hoge zijmuren zijn per travee twee hoge gekoppelde spitsboogvensters aangebracht omgeven door rode baksteen. De twee vensters in de zijbeuktravee linksvoor zijn voorzien van gebrandschilderde ramen uit 1906 voorstellend de Annunciatie. In de overige vensters in de zijmuren is sober glas-in-lood (vermoedelijk XXb) aangebracht met bovenin een getrapt motief. De halve traveeën ter weerszijden van de halfingebouwde toren hebben alleen in de voorgevel een gebrandschilderd raam: het venster ten zuiden van de toren dateert uit 1904 en toont Maria en een paus, het andere venster de doop van Christus in de Jordaan. Ter plaatse van de moderne toiletinbouw onder het laatste venster was dan ook de doopkapel. Het in art-nouveaustijl uitgevoerde smeedijzeren hek van de doopkapel is verplaatst naar de tweede travee van de zuidelijke zijbeuk, het doopvont naar de noordelijke zijbeuk (tussen de tweede en derde travee). Het ronde zwartmarmeren bekken van het doopvont is voorzien van een randschrift (uit Marcus) en geplaatst op een trommel van roodbruin marmer waaronder een zwartmarmeren basement. De halfbolvormige geelkoperen deksel wordt bekroond door een hoge rijkgesneden houten opbouw in neogotische stijl waarin een gepolychromeerd houten beeld van Johannes de Doper. Het kruisribgewelf van beide halve traveeën rust in de voorgevel op kraagstenen in de vorm van een monsterekop. Het gewelf boven de voormalige doopkapel is beschilderd (bladmotieven). Ter plaatse van het verdwenen Maria-altaar vooraan in de noordelijke zijbeuk staat thans het hoofdaltaar (op het einde van de zuidelijke zijbeuk is een pijporgel geplaatst. De tafel van het neogotische hoofdaltaar heeft een zwartmarmeren blad en is aan de voorzijde voorzien van vier groenmarmeren zuiltjes met zwartmarmeren basementen en goudkleurige kapitelen, waartussen een gepolychromeerde beeldengroep van de Graflegging en links en rechts hiervan een engel (met lijdenswerktuig) in hoogrelief. In het midden van de bovenbouw van het altaar bevindt zich het tabernakel met ter weerszijden een gepolychromeerd hoogrelief: links het Laatste Avondmaal, rechts de Bruiloft te Kana. De met wit marmer afgedekte onderrand van de bovenbouw is bekleed met inlegwerk van diverse soorten marmer. Het baldakijn boven het tabernakel heeft een torenachtige opbouw van hout met boven de goudkleurige hoekzuilen de symbolen van de vier evangelisten en daartussen rijkgesneden wimbergen. Boven het koor is een vijfdelig ribgewelf aangebracht van gele baksteen. De vier kalkstenen ribben rusten op dito schalken met bladwerkkapitelen waarachter (geknikte) rode lisenen die zich tot aan de vloer voortzetten. De schalken zelf worden gedragen door bewerkte kalkstenen



kraagstenen ter hoogte van de cordon van rode baksteen onder de koorvensters. Van links naar rechts stellen de vier kraagstenen het volgende voor: een rooster (martelwerktuig van Laurentius), "ANNO", "1880" en een wapenschild met drie bloemknoppen. De drie gebrandschilderde koorramen komen uit het atelier van Nicolas in Roermond en tonen van links naar rechts de heiligen Dionysius, Laurentius en Pancratius. Het middenste raam dateert van vlak na de bouwtijd, de andere twee uit omstreeks 1910. In de witgepleisterde muur van het koor is onder het middenste venster een witmarmeren gedenksteen (1880) ingemetseld met daarop de naam van een belangrijke schenker. De rijkgesneden neogotische eikenhouten communiebanken (1881) uit het atelier van Margry werden in de jaren '70 vermaakt tot nieuw hoofdaltaar en driedelige achterwand in het koor. Ze zijn samengesteld uit panelen met ajourwerk (druiventrossen of korenaren) afgewisseld met gepolychromeerde heiligenbeelden en dito voorstellingen uit het Oude en Nieuwe Testament die betrekking hebben op de Eucharistie. De vier gepolychromeerde kaarsdragende engelen op de hoeken van de communiebanken zijn verplaatst naar de driedelige achterwand. De kuip van de preekstoel doet thans dienst als ambo. De vier zijden van de rijkgesneden neogotische kuip tonen in hoogrelief de eerste geloofsverkondigers en hun toehoorders. Op de vijf hoeken staan Christus en de vier evangelisten, alle geplaatst op een rijkgesneden console en onder een dito baldakijn. De gepolychromeerde beelden(groepen) dragen goudkleurige gewaden. De zeshoekige kalkstenen voet van de preekstoel staat thans achterin de zuidelijke zijbeuk. Het toont vijf oudtestamentische profeten in reliëf (gepolychromeerd). De trap van de preekstoel is overgebracht naar de zangerstribune, het klankbord ligt opgeslagen op de zolder van de pastorie (zie verder). De eikenhouten trap heeft een rijkgesneden opengewerkte leuning in de vorm van gotische vensters met maaswerk.

Achterin het middenschip is over de volle breedte van de eerste travee een houten zangerstribune aangebracht. De dichte borstwering bestaat uit vierkante stijlen waarachter horizontale delen die aan de voorzijde beschilderd zijn met kleurige ronde florale motieven. De moerbalk onder de borstwering is beschilderd met bladranken en rust op rijkgeprofileerde sleutelstukken. De laatste zijn evenals de vakken van het balkenplafond onder de tribune voorzien van een florale beschildering. De vloer van de kerk is uitgevoerd in hardsteen. In de rechter zijbeuk en achterin het middenschip staan nog de oorspronkelijke grenen banken voorzien van een eikenhouten zijkant in sobere neogotische stijl (o.a. voorzien van een vierpas). De overige neogotische banken in het middenschip hebben een rijkbewerkte zijkant met bloem- en bladmotieven en per zitplaats een afsluitbaar opbergvak. Deze geheel in eikenhout uitgevoerde banken zijn afkomstig uit de Maria van Jessekerk in Delft. De sobere banken in de linker zijbeuk komen uit de gesloopte Dominicuskerk in Alkmaar. Om tocht tegen te gaan is achter de achterste banken in het middenschip een houten schot geplaatst voorzien van panelen. De achtermuur van het middenschip is opgetrokken in hetzelfde metselwerk als de zijmuren. In het midden bevindt zich de dubbele deur naar het torenportaal en ter weerszijden hiervan een (schelpvormige) witmarmeren wijwaterbak. Het torenportaal heeft een vloer als in de kerk, muren van rode machinale waalsteen in kruisverband, en een kruisribgewelf van gele baksteen met bovenin een rond luik. De kalkstenen kraagstenen onder de dito ribben zijn gebeeldhouwd als monsterkop (westzijde) of bladwerk (oostzijde). Tegen beide zijmuren van het portaal is een witmarmeren gedenkplaat bevestigd: op de rechter (Z) staan ondermeer de datums van de eerste steenlegging (3-7-1879) en de consecratie (12-9-1880) vermeld, op de linker (N) de namen van de architect, de aannemer, de leden van het kerkbestuur en de bouwcommissie. Een deur rechts in de linker zijmuur geeft toegang tot een houten spiltrap die zich voortzet tot onder het dak van het schip. Achter de deur links in de rechter zijmuur is een kleine doorgang (met vlakke zoldering) naar de zuidelijke zijbeuk. Alle deuren in het portaal, ook de dubbele voordeur, zijn uitgevoerd als opgeklampte eikenhouten deur (beschot van kraalschroten) voorzien van gekruld siersmeedwerk. De deuren hebben



hardstenen lateien en spitsboogvormige bovenlichten voorzien van glas-in-lood (matglas). Halverwege de genoemde spiltrap geeft een eikenhouten paneeldeur toegang tot de eerste torenverdieping. De vloer hiervan bestaat uit brede delen en sluit aan op die van de zangertribune. De hoge ruimte opent met een spitsboog naar het middenschip en heeft muren van rode machinale baksteen afgesloten door een dubbele muizentand. Hierboven is een spitstongewelf van gele baksteen gemetseld, geleed door twee gordelbogen op uitgemetselde consoles van rode baksteen. De drie gebrandschilderde spitsboogramen in de voorgevel tonen de heilige Caecilia tussen een paus en koning David. In het midden van het roosvenster erboven staat het Lam Gods afgebeeld, omgeven door drie oudtestamentische profeten, Dante en de symbolen van de vier evangelisten. Tegenover de deur naar de spiltrap bevindt zich in de zuidmuur een eikenhouten paneeldeur waarachter een bergruimte (hier bevindt zich de motor van het orgel). Op de zangertribune staat ter weerszijden van de laatstgenoemde spitsboog de tweedelige eikenhouten orgelkas opgesteld. Het recent gereviseerde tweeklaviers orgel telt 15 registers en werd in 1920 vervaardigd door de fa. Vermeulen in Alkmaar (geschenk van de parochianen aan pastoor Maats bij zijn 40-jarig priesterjubileum). Orgel en orgelkas zijn niet van waarde uit het oogpunt van monumentenzorg. Bovenaan de spiltrap leidt een rechte steektrap liggend op het spitstongewelf naar de lage tweede torenverdieping. In de hoger gelegen klokkenzolder hangt een klok uit 1950 genaamd Jacobus.

Waardering

Het kerkgebouw met bijbehorend interieur is van algemeen belang als historisch-functioneel hoofdonderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius en als gaaf bewaard voorbeeld van neogotische kerkelijke bouwkunst uit het vierde kwart van de 19de eeuw. Verder van belang voor het oeuvre van architect Margry.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk



Monumentnummer*: 524949

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82768/106

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

77

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

PASTORIE uit 1879-1880 gebouwd naar ontwerp van architect Margry, deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Omschrijving

Op rechthoekig grondplan opgetrokken pastorie van twee bouwlagen onder een leigedekt schilddak haaks op de weg. Het buitenmuurwerk is evenals bij het kerkgebouw uitgevoerd in roodgele machinale baksteen waalformaat in kruisverband met snijvoeg. Ook de pastorie heeft een omgaande plint met een geprofileerde hardstenen bovenrand. Alle vier gevels zijn voorzien van hoeklisenen en worden afgesloten door een uitkragende dubbele muizentand waarboven een geprofileerde dakgoot op kleine klossen. Ter hoogte van de verdiepingsvloer is in de achter- en zijgevels een muizentand gemetseld. De gewijzigde vensters hebben hardstenen lekdorpels en, evenals de moderne voor- en achterdeur segmentbogen. De kozijnen van de deuren en vensters zijn nog oorspronkelijk. In de symmetrische voorgevel (O) zijn ter hoogte van de lek-, midden-, en bovendorpels van de vensters banden van kalksteen aangebracht. De begane grond en de eerste verdieping worden van elkaar gescheiden door een cordonlijst in hetzelfde materiaal. De door lisenen geflankeerde middentravee is verhoogd met een gemetselde dakkapel waarvan de met natuursteen afgedekte tuitgevel rust op een klimmend boogfries. De dakkapel heeft leigedekte zijkanten en een dito zadeldak. Onderin de smalle middentravee bevindt zich de (moderne) terugliggende voordeur waarvoor een hardstenen stoep van twee treden. Ter weerszijden van de middentravee is zowel beneden als boven

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



een tweedelig venster aangebracht. De twee brede zijtraveeën hebben onder de dakgoot uitkragend siermetselwerk in de vorm van diagonale ruiten bestaande uit rollagen met op de snijpunten blokjes en (onderaan) kraagsteentjes van kalksteen. De linkerzijgevel (Z) heeft in het midden van de eerste verdieping een venster en rechtsboven een nieuwe schoorsteen. Het rechter gedeelte van de rechterzijgevel (N) is naderhand gecementeerd. Links op de begane grond van laatstgenoemde gevel bevindt zich een venster.

De achtergevel (W) kent een vergelijkbare vensterindeling als voor. Rechts van de in het midden aangebrachte (nieuwe) achterdeur zat vroeger vermoedelijk een dubbele tuindeur (nu een moderne pui). Onder het linker venster op de begane grond zijn twee keldervensters aangebracht voorzien van valramen. De naderhand op de achtergevel geplaatste dakkapel telt twee stolpramen en heeft een plat dak.

INTERIEUR. Het interieur is nog gedeeltelijk oorspronkelijk en bevat onder meer paneeldeuren voorzien van een rijk geprofileerde omlijsting, een plafond van moer- en kinderbalken in de twee kamers en suite links van de benedengang, een plafond van houten balken waartussen gemetselde troggewelfjes in de onderkelderde keuken rechtsachter, tegen de noordmuur van dit vertrek twee originele geelkoperen kranen, in de kelder een vloer en een lambriserings van rode geglazuurde plavuizen en een plafond van ijzeren balken waartussen gepleisterde troggewelfjes, en naast de dwarsgang naar de sacristie een bordestrap met een door een bol bekroonde hoofdbaluster en een leuning bestaande uit een afgeronde handlijst op spijlen met een rechthoekige dwarsdoorsnede, afgebiljoende hoeken, en op halve hoogte een doorboord cirkelmotief. Op de zolder, waar het rijkgesneden klankbord van de gedemonteerde preekstoel ligt opgeslagen, zijn naderhand diverse kamers afgesloten. De zolder heeft een gepleisterde borstwering en een beschoten sporenkap.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang vanwege de architectonische vormgeving naar ontwerp van architect Margry, van belang voor het oeuvre van de architect en als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)



Monumentnummer*: 524950

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82768/159

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

Begraafplaats

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

PRIESTERGRAF uit 1881 deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Na het overlijden van de bouwpastoor dr. Josephus Bernardus Eulenbach op 26 december 1880 gaf het kerkbestuur architect E.J. Margry opdracht voor hem een grafteken te ontwerpen. Margry ontwierp een grafmonument in een bij de nieuwe kerk passende neogotische stijl. Vermoedelijk is het staande grafmonument pas naderhand uitgebreid met een grafzerk.

Omschrijving

Priestergraf bestaande uit een bijna vier meter hoog staand grafmonument van cremekleurig kalksteen waarvoor een 0,10 m dikke hardstenen grafzerk van 2,75 x 1,15 meter met de namen van de pastoors die hier begraven liggen. Het op een hardstenen voet (1,57 x 0,74 m) geplaatste staande grafteken is opgebouwd uit een sokkel waarop een door driekwartzuiltjes met knoppenkapiteel geflankeerde spitsboognis met daarin in hoogrelief een engel die een kruis draagt. Ter hoogte van de spitsboog versmald het grafmonument zich door middel van met bloemmotieven verfraaide voluten. Het door een zadeldakje afgedekte smalle bovenste gedeelte van het grafmonument heeft aan de voorzijde een medaillon waarin in reliëf een kelk tussen een alfa en omega als symbolen van Christus. Boven het zadeldakje wordt het grafmonument bekroond door een Latijns kruis met in het hart een vierpasmotief en daaromheen een bloemenkrans. De kruisarmen lopen uit in een floraal motief. De sokkel heeft een geprofileerde onder- en bovenplaat en tegen de met hoekzuiltjes verfraaide voorzijde een hardstenen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



plaat met het opschrift "PRIESTERGRAF" (deze plaat is vermoedelijk naderhand aangebracht, gezien het lettertype wellicht gelijktijdig met de grafzerk).

Waardering

Het priestergraf uit 1881 is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius en als gaaf bewaard priestergraf uit het laatste kwart van de 19de eeuw uitgevoerd in neogotische stijl naar ontwerp van architect E.J. Margry.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument



Monumentnummer*: 524951

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82769/59

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

Begraafplaats

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

FAMILIEGRAF "Stroomer", deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Het rechts naast het priestergraf gesitueerde grafmonument van de familie Stroomer dateert gezien de art nouveau vormgeving uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. De familie Stroomer heeft een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de begraafplaats en de kerk. Ze woonden in de voor rijksbescherming voorgedragen stolpboerderij Munnikenweg 8 die gelegen is in het verlengde van het naar hen vernoemde Stroomerlaantje dat uitkomt bij de kerk.

Omschrijving

Samengesteld grafmonument van hardsteen bestaande uit een grafzerk van 2,60 x 1,38 meter op een roef met een oplopende hoogte van circa 0,30 tot 0,50 m, en een lage, door achthoekige hoekpijlertjes met een gepunte top geflankeerde achterwand die in het midden bekroond wordt door een Latijns kruis. De grafzerk heeft een afgeschuinde rand met ruitmotieven en vermeldt de namen van de familie Stroomer die hier tussen 1867 en 1996 begraven zijn. De achterwand is voorzien van een afgeronde bovenrand met gestileerde bladmotieven waaronder het opschrift "FAMILIE-" "GRAF." en twee tekstvelden met de namen van het overleden echtpaar Bijman-Stroomer. Het tot een hoogte van 2,30 meter reikende kruis heeft in het midden een cirkel met de afkorting "ihs" omgeven door siermotieven. De in doorsnede achthoekige kruisarmen eindigen evenals de hoekpijlertjes van de achterwand in een met siermotieven verfraaide punt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Waardering

Het familiegraf "Stroomer" is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als gaaf bewaard familiegraf in art nouveau trant uit het eerste kwart van de 20ste eeuw en als onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius, bij de totstandkoming waarvan de familie Stroomer een belangrijke rol heeft gespeeld.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument



Monumentnummer*: 524952

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82769/18

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Inleiding

FAMILIEGRAF "De Wit", deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Het in neogotische stijl uitgevoerde grafmonument van de familie De Wit dateert gezien de oudst vermelde overlijdensdatum (11-11-1884) vermoedelijk uit 1885. Dit familiegraf is gezien de stilistische overeenkomsten met het priestergraf wellicht eveneens ontworpen door architect E.J. Margry.

Omschrijving

Samengesteld grafmonument bestaande uit een circa 2,80 m hoog staand grafteken van cremekleurig kalksteen met daarvoor een 0,13 m dikke hardstenen grafzerk van 2,22 x 1,02 meter. De grafzerk rust op een lage roef en draagt de namen van de vier familieleden die hier begraven liggen. Het staande grafteken bestaat uit een hardstenen voet van 1,02 x 0,63 meter waarop een naar boven toe zich versmallende onderbouw met in de door hoekzuiltjes geflankeerde voorzijde een spitsboogveld waarin een vlinder (symbool van de sterfelijke ziel) is weergegeven boven de tekst "RUST/ IN/ VREDE". Op de onderbouw rust een met een bloemenkrans en hogels verfraaide pinakel die bekroond wordt door een Latijns kruis met florale motieven.

Waardering

Het familiegraf "De Wit" is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als karakteristiek en gaaf bewaard neogotisch familiegraf uit het laatste kwart van de 19de eeuw en als onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument



Monumentnummer*: 524953

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/109

*Monumentnaam***

Stroomerlaantje

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

LindenLAAN genaamd "Stroomerlaantje", deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Het Stroomerlaantje begint bij de Munnikenweg en eindigt bij de pastorietaan. Het laantje dankt haar naam aan de familie Stroomer die woonde in de tegenover het laantje gelegen stolpboerderij Munnikenweg 8. Een deel van de parochianen kwam via de Munnikenweg en het Stroomerlaantje naar de kerk (en de begraafplaats). Op de topografisch- militaire kaart van 1857-1858 staat het Stroomerlaantje reeds weergegeven als een laan met aan weerszijden een rij bomen. Mogelijk dateert het laantje in aanleg uit 1658 toen in de achterste helft van de huidige pastorietaan een katholieke schuilkerk gebouwd werd. Voor de aanleg van de pastorietaan omstreeks 1880 liep het Stroomerlaantje door tot aan de huidige Carmelietenstraat.

Omschrijving

Circa 105 meter lange en ruim twee meter brede laan die verhard is met fijn grind en schelpen en aan weerszijden beplant met een rij geschoren leilindes van ruim honderd jaar oud. In de noordelijke helft wordt de laan geflankeerd door een beukhaag (O) en het Kerkenbos (W), in de zuidelijke helft door de muur van de begraafplaats (W) en het plein voor de kerk (O). Zowel aan het begin als het einde van de laan staat een houten toegangshek met een ijzeren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



boog bekroond door een kruis.

Waardering

Het Stroomerlaantje is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Verder van belang vanwege de markering van de toegang tot de begraafplaats en de kerk.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Weg(C)

Functie

Laan



Monumentnummer*: 524954

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/102

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

TOEGANGSHEK, deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Het aan het einde van het Stroomerlaantje geplaatste hek geeft toegang tot de achterliggende pastorietuin. Omstreeks 1982 is dit houten toegangshek evenals het hek aan het begin van het Stroomerlaantje in vergelijkbare vorm en met behoud van de ijzeren boog vernieuwd.

Omschrijving

Houten toegangshek bestaande uit twee draaiende delen die afgehangen zijn aan hoge hekpalen waartussen bovenin een klokvormige smeedijzeren boog. De twee booghelften eindigen bovenaan in een krulvorm en worden bekroond door een kruis. De beide hekdelen zijn samengesteld uit houten latten die bevestigd zijn aan twee dwarsklampen en een steekklamp.

Waardering

Het toegangshek aan het einde van het Stroomerlaantje is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheidings(D)

Functie

Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 524955

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/125

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Munnikenweg

*Nr**

8

*Toev.**

*Postcode**

1829 BA

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Tegenover

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

TOEGANGSHEK, deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Het hek geeft vanaf de Munnikenweg toegang tot het Stroomerlaantje. Omstreeks 1982 is dit houten toegangshek evenals het hek aan het einde van het Stroomerlaantje in vergelijkbare vorm en met behoud van de ijzeren boog vernieuwd.

Omschrijving

Houten toegangshek bestaande uit twee draaiende delen die afgehangen zijn aan hoge hekpalen waartussen bovenin een halfronde smeedijzeren boog met ingezwenkte aanzetten. De boog wordt bekroond door een kruis. De beide hekdelen zijn samengesteld uit houten latten die bevestigd zijn aan twee dwarsklampen en een steekklamp.

Waardering

Het toegangshek aan het begin van het Stroomerlaantje is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 524956

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/117

*Monumentnaam***

Kerkenbos

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Munnikenweg

*Nr**

8

*Toev.**

*Postcode**

1829 BA

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Tegenover

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***



Inleiding

BOSSCHAGE genaamd "Kerkenbos", deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Dit tussen de begraafplaats en de Munnikenweg gelegen bosperceel is door de toenmalige pastoor J.B. Brikkenaar bij testament van 3 maart 1761 nagelaten aan de statie Oudorp. Het ijzeren spijlenhek dat het bosperceel scheidt van de Munnikenweg is afkomstig uit de voortuin van de pastorie aan de Herenweg. In 1985 en 1996 is de begraafplaats in noordelijke richting vergroot ten koste van het Kerkenbos.

Omschrijving

Met loofbomen en struikgewas beplant bosperceel dat aan de Munnikenweg een breedte heeft van bijna 20 meter en zich vandaar in zuidelijke richting verbreed. Aan de westzijde wordt het bosperceel begrensd door een brede sloot, de Molentocht, en aan de oostzijde door een lindenlaan, het Stroomerlaantje. Vanaf laatstgenoemde loopt dwars door het bosperceel een onverhard bospad dat in zuidelijke richting afbuigt en uitkomt bij de begraafplaats.

Waardering

Het Kerkenbos is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Bosschage



Monumentnummer*: 524957

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/139

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

BegraafplaatsMUUR uit 1862, deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. De begraafplaats wordt aan de voorzijde door een muur waarin een toegangshek gescheiden van het Stroomerlaantje. Het muurgedeelte rechts (N) van het toegangshek is vermoedelijk naderhand 4,35 meter in noordelijke richting verlengd. Het linker muurgedeelte is gezien de toepassing van machinale baksteen onder- en bovenin, de geringere hoogte en de afwijkende steunberen ooit opnieuw opgemetseld.

Omschrijving

Door een ezelsrug met daaronder een bloktand afgedekte muur van in kruisverband gemetselde rode handvormsteen waalformaat met een totale lengte van ongeveer 40 meter en in het midden een 4,5 m brede doorgang waarin een ijzeren toegangshek. Het toegangshek is samengesteld uit twee draaiende spijlenden die verfraaid zijn met golvende florale motieven en afgehangen aan circa 2,80 meter hoge vierkante hekpijlers (0,68 x 0,68 m) van in kruisverband gemetselde rode handvormsteen waalformaat met snijvoeg. De door een piramidevormige deksteen van zandsteen afgedekte hekpijlers hebben een brede gemetselde voet met een bovenrand van afgeschuinde bakstenen en in de voor- en achterzijde een gepleisterd spaarveld. De muur wordt aan weerszijden verstevigd door steunberen. De steunberen van het 1,80 meter hoge muurgedeelte rechts (N) van de doorgang verjongen zich in een schuine lijn (die van het 1,60 m hoge linker muurgedeelte getrapt). Aan het einde van beide muurdelen en op circa 4,35 meter van rechts bevindt zich een circa 2,20 meter hoge gemetselde pijler

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



met een zandstenen deksteen in piramidevorm (tussen de twee rechter pijlers is de muur opgetrokken in hergebruikte machinale baksteen).

Waardering

De begraafplaatsmuur met bijbehorend toegangshek is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Muur(D)



Monumentnummer*: 524958

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/131

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Katholieke BEGRAAFPLAATS uit 1862, deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. De circa 16 meter achter (W) de kerk gelegen begraafplaats wordt door een muur met toegangshek gescheiden van het Stroomerlaantje. Aan de zuidkant grenst de begraafplaats aan de pastorietuin, aan de westzijde aan de Molentocht en aan de noordkant aan het Kerkenbos. In 1985 en 1996 is de begraafplaats in noordelijke richting vergroot ten koste van het Kerkenbos.

N.B. De latere uitbreidingen van de begraafplaats vallen buiten de bescherming.

Omschrijving

Begraafplaats bestaande uit een in oorsprong nagenoeg vierkant (ca. 35 m breed en 37 m diep) terrein dat vooraan circa 1,30 meter boven het maaiveld uitsteekt en naar achteren toe licht oploopt tot circa 1,60 meter boven het maaiveld. Rond dit opgehoogde terrein bevindt zich op maaiveldhoogte een pad dat aan de voorzijde (O) verhard is met fijn grind en schelpen en door een gemetselde muur met toegangshek gescheiden wordt van het Stroomerlaantje. De begraafplaats wordt onderverdeeld door een eveneens met fijn grind en schelpen verhard middenpad dat vanaf het toegangshek middenvoor geleidelijk oploopt en eindigt bij het bijna vier meter hoge priestergraf in het midden van de derde rij graven gerekend van achteren af. In de zuidoosthoek linksvoor zijn de kindergraven gesitueerd. Verder kent de begraafplaats een regelmatige indeling waarbij de graven geplaatst zijn in rechte rijen ter weerszijden van en haaks op het middenpad. De achterste rijen strekken zich uit over de volle

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



breedte van de begraafplaats.

Waardering

De begraafplaats uit 1862 is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius en vanwege de funerair-historische en genealogische waarde. Verder vanwege de karakteristieke ligging en de visuele eenheid die de begraafplaats vormt met de aangrenzende in tuinhistorische eveneens waardevolle pastorietuin, Stroomerslaantje en Kerkenbos.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaats



Monumentnummer*: 524959

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/147

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

79

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

FAMILIEGRAF "Graaf", deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Het links naast het priestergraf gesitueerde grafmonument van de familie Graaf is uitgevoerd in neoclassicistische stijl en dateert gezien de oudst vermelde overlijdensdata van C. Graaf (1806-1871) en C. Graaf-Bleeker (overl. 1877) vermoedelijk uit de jaren zeventig van de negentiende eeuw. In de achterzijde van het staande gedeelte van het monument is rechtsonder een door verwerking onleesbaar geworden signatuur van vier regels zichtbaar.

Omschrijving

Samengesteld grafmonument bestaande uit een 26 cm hoog hardstenen plateau van circa 3,05 x 2,35 meter met plint waarop een ijzeren grafhek en een hardstenen tombe die achteraan aansluit tegen een staand grafteken van crēmekleurig kalksteen. De 0,60 m hoge graftombe meet aan de basis 1,10 bij 2,22 m en versmalt zich naar boven toe tweemaal trapsgewijs. De dekplaat van de tombe heeft de vorm van een flauwhellend zadeldak en kan opgelicht worden met behulp van een tegen de voorkant bevestigde ijzeren ring. Het grafhek rond de tombe is samengesteld uit vijf (drie aan de voorzijde) 1,08 m hoge ronde hekpalen van gietijzer die bekroond worden door een dennenappel en met elkaar verbonden zijn door een smeedijzeren schakelketting van afwisselend gewone en ruitvormige platte schakels. Het circa 2,90 meter hoge (inclusief kruis) staande grafteken bestaat uit een hoog middendeel dat zich naar boven toe verjongt en geflankeerd wordt door lagere en enigszins terugliggende zijstukken. De voorzijde van het middendeel is uitgevoerd in rustica en voorzien van een rondnis waarin een engel in hoogrelief die een banderol

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



vasthoudt met het opschrift "VREDE". De onderste helft van de rondnis wordt omlijst door aan twee strikken opgehangen lauwerkrans. Zowel het middendeel als de smalle zijdelen hebben bovenaan een fries met ingelegde cirkelmotieven van zwartgeverfd hardsteen en worden afgedekt door een uitkragende deksteen in de vorm van een driehoekig fronton. In de voorzijde van het dekstuk van het middendeel is een vlinder (symbool van de sterfelijk ziel) uitgehouwen met ter weerszijden krulmotieven. Het middendeel wordt bekroond door een kruis waarvan de armen uitmonden in een bloemmotief. De haaks tegen het middendeel aansluitende dekstukken van de zijdelen worden bekroond door een palmet. Tegen de voorzijde van beide zijdelen is een hardstenen gedenkplaat bevestigd, waarvan de linker de volgende inscriptie draagt: "DEN HEER C. GRAAF./GEB: ZAANDAM/ 6. OCT: 1806/ OVERL: ALKMAAR/ 20. DEC. 1871./ CATHA. E. GRAAF/ GEB: 12 APRIL 1844/ OVERL: 28. JULI 1916./ PASTOOR J.F. GRAAF/ GEB: ZAANDAM 8/9 1852/ PRIESTER GEWIJD 15/8 1878/ OVERL: 25 APRIL 1932". De rechter gedenkplaat vermeldt het volgende: "C. GRAAF-BLEEKER/ OVERL: ALKMAAR/ 25 DEC: 1877/ EMMA CHRISTINA/ GRAAF/ OVERL: ALKMAAR/ 13 JAN: 1920/ ELISABETH EMMA/ GRAAF/ OVERL: ALKMAAR/ 1 SEPT: 1922".

Waardering

Het familiegraf "Graaf" is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als gaaf bewaard familiegraf uit de tweede helft van de 19de eeuw uitgevoerd in neoclassicistische stijl en als onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument



Monumentnummer*: 524960

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82716/161

Complexnummer

524947

Complexnaam

St. Laurentius

*Woonplaats**

Oudorp

*Gemeente**

Alkmaar

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Herenweg

*Nr**

77

*Toev.**

*Postcode**

1829 AC

*Woonplaats**

Oudorp

Situering

Bij

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oudorp

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3671

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

PastorieTUIN, deel uitmakend van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. De in Engelse landschapsstijl aangelegde tuin dateert vermoedelijk van kort na de bouw van de kerk en pastorie in 1879-1880. Aan de zuidzijde wordt de pastorietaan begrensd door de Carmelietenstraat, aan de westzijde door de Molentocht en aan de noordzijde door de kerk en de begraafplaats. De leibomen en druiven tegen de kerkmuur en de bloemperken in het gazon zijn van recente datum.

N.B. De gewijzigde voortuin en het verbouwde lijkenhuisje rechtsachter in de achtertuin zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Omschrijving

Ruim 0,5 hectare grote pastorietaan waarvan de circa 87 meter diepe en 50 meter brede achtertuin zich achteraan enkele meters naar rechts (N) verbreed. De achtertuin bestaat uit een groot niervormig gazon dat omgeven wordt door slingerpaden en aan de zuidzijde begrensd is door een brede strook waarin verschillende soorten loofbomen (vroeger met name veel iepen) en struikgewas. Het gazon wordt in tweeën gedeeld door een gebogen dwarspad dat rechts eindigt bij het houten toegangshek dat vanaf het Stroomerlaantje toegang geeft tot de pastorietaan. In de achtertuin staan een aantal solitairbomen waaronder een oude notenboom direct achter de pastorie en halverwege rechts een grote groene beuk die gezien de stamomtrek van circa 4,5 meter omstreeks 400 jaar oud is en derhalve dateert van vóór de aanleg van de huidige pastorietaan. In het tuingedeelte achter de pastorie bevinden zich verder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



diverse hoogstamfruitbomen waaronder appel- en perenbomen. Van de mispel die hier stond resteert de stronk. Achteraan wordt de pastorietaan begrensd door een strook met struikgewas en diverse bomen waaronder een oude paardekastanje.

Waardering

De pastorietaan is van algemeen belang wegens cultuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het rooms-katholiek kerkelijk complex St. Laurentius. Verder vanwege de in tuinhistorische opzicht waardevolle samenhang tussen tuina, begraafplaats, Stroomerslaantje en het Kerkenbos.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuina, park en plantsoen

Functie

Tuina